

Με τον τρόπο του Γ. Σ. - Γ. Σεφέρη

Γιώργος Σεφέρης 1900 – 1971

1900 – Σμύρνη, γέννηση **1914** – Εκπατρισμός **1919** – Παρίσι, σπουδές
1926 – Διορισμός στο ΥΠΕΞ. **1931 – 1940** : Λονδίνο, Κορυτσά, Αθήνα **1941** – Αίγυπτος με την κυβέρνηση
1948 – 1963: Άγκυρα, Λονδίνο, Βηρυτός, Συρία, Ιράκ **1963** – Βραβείο Νόμπελ
1971 – Θάνατος. Ηρωική κηδεία 22 Σεπτεμβρίου

Λόγος Σεφέρη: Λιτός, χωρίς στολίδια και ρητορισμό, καθαρός

1. Είναι μια ποίηση που εμφανίζεται ως απαισιόδοξη, βαρύθυμη και μελαγχολική, απ' την οποία όμως δεν απουσιάζουν εκλάμψεις αισιοδοξίας.

2. Ο λόγος του είναι συμβολικός και υπαινικτικός

3. Βασικά θέματα:

α. Η ελληνική παράδοση, (αρχαία και νεότερη, όχι όμως και βυζαντινή ή χριστιανική) και η συνάντησή της με τον ευρωπαϊκό πολιτισμό.

β. Η μελαγχολία για τη μοίρα του ελληνισμού : μια μοίρα που την καθορίζουν οι μεγάλοι αλλά βοηθάνε κι οι δικές μας αμαρτίες= μόνιμα αδικημένος

γ. Η νοσταλγία του απόδημου και οι χαμένες πατρίδες.

Ιστορικό πλαίσιο ποιήματος

Γράφτηκε το καλοκαίρι του 1936 (4 Αυγούστου –δικτατορία Μεταξά)

Θέμα

Μυθολογικό παρελθόν – Ταπεινό παρόν της σύγχρονης Ελλάδας

Αδράνεια

Ιστορικός και κοινωνικός προβληματισμός του ποιητή

Ενότητες – τίτλοι

1^{ος} στίχος: Τι μας εξομολογείται ο ποιητής;

Σε ποιες περιοχές της Ελλάδας αναφέρεται ο ποιητής; Γιατί επιλέγει ειδικά αυτές;

Τι νομίζετε ότι φανερώνουν οι φράσεις «έρχεται εξ Ομονοίας» και «έρχομαι εκ Συντάγματος» για τους ομιλητές τους;

Στ. 18-33: Εικόνες της σύγχρονης παρακμής, υποβάλλουν αισθήματα αδράνειας και αποπροσανατολισμού.

Στ. 20-21: Χαρακτηριστικός είναι εδώ ο διάλογος, ο οποίος φανερώνει κυρίως τη συμβολή της αγοραίας καθαρεύουσας στη συλλογική ηθική κατάπτωση που περιγράφει ο ποιητής. Χρήση καθαρεύουσας ως τεκμήριο μόρφωσης.

Τι δηλώνει η επανάληψη της φράσης «δεν ξέρουμε».

Με ποια εκφραστικά μέσα ο ποιητής παρουσιάζει τη μετάβαση στο ιστορικό και μυθολογικό παρελθόν της Ελλάδας; (1^η ενότητα)

Με ποια εκφραστικά μέσα δίνει την πολιτισμική παρακμή; (2^η ενότητα)

Στην 3^η ενότητα πώς παρουσιάζεται η πτώση των αξιών που οδηγούν στη σύγχρονη παρακμή;

4^η ενότητα: Πώς δίνεται η αδράνεια των Ελλήνων και ο εφησυχασμός τους;

Γιατί νομίζετε ότι ο ποιητής αφήνει αμετάφραστο το παράθεμα από τον Αγαμέμνονα του Αισχύλου;

Εκφράζει την αντίθεση ανάμεσα στο ένδοξο και μεγαλοπρεπές μυθολογικό παρελθόν της χώρας και το ταπεινό και ανούσιο παρόν της σύγχρονης Ελλάδας. Συνδυετικός κρίκος η γλώσσα

Γλώσσα

Η γλώσσα του ποιήματος είναι εκφραστική, καθαρή, δημοτική. Παρουσιάζει ποικιλία αφού συνδυάζει λέξεις απλές και καθημερινές με τύπους της καθαρεύουσας και τύπους της αρχαιότητας.

Ύφος

Το ύφος είναι σοβαρό, απαισιόδοξο, στοχαστικό, μελαγχολικό, αφηγηματικό, χαμηλόφωνο, βαθύτατα συμβολικό.

Το ποίημα παρουσιάζει τα **χαρακτηριστικά της νεωτερικής ποίησης:**

- 1) Την αντικατάσταση της στροφής από την ποιητική ενότητα, που καθεμιά έχει διαφορά ως προς το μέγεθος.
- 2) Οι σίχοι είναι ελεύθεροι : Έλλειψη σταθερών συλλαβών σε κάθε σίχο, έλλειψη μέτρου, πολλές φορές θυμίζουν πεζό λόγο, χωρίς καν ρυθμό, δεν έχουν ομοιοκαταληξία.
- 3) Κυριαρχούν οι εικόνες που αιφνιδιάζουν με την πρωτοτυπία τους, πρωτότυπα σύμβολα.
- 4) Ο τίτλος είναι συχνά προβληματικός, δυσνόητος, δεν προϊδεάζει για το περιεχόμενο του ποιήματος.
- 5) Κατά κανόνα δε χρησιμοποιούνται σημεία στίξης ή χρησιμοποιούνται ακανόνιστα.

Να σχολιάσετε τη νοηματική συγγένεια των τριών ποιημάτων. Υπάρχει σύνδεση με το παρόν;

Μανόλης Αναγνωστάκης
Θεσσαλονίκη, Μέρης τοῦ 1969 μ.Χ

...

*Προς το παρόν, στον παλιό δρόμο που λέγαμε,
Υψώνεται η τράπεζα Συναλλαγών
- εγώ συναλλάσσομαι, εσύ συναλλάσσεσαι, αυτός συναλλάσσεται –
Τουριστικά γραφεία και πρακτορεία μεταναστεύσεως
– εμείς μεταναστεύουμε, εσείς μεταναστεύετε, αυτοί μεταναστεύουν –
Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει,
έλεγε κι ο Ποιητής
η Ελλάδα με τα ωραία νησιά, τα ωραία γραφεία, τις ωραίες εκκλησίες
Η Ελλάς των Ελλήνων*

Τάκης Σινόπουλος, «Δοκίμιο '73-74. XVI»

7/10/74

*Η Ελλάδα ταξιδεύει χρόνια μέσα στην Ελλάδα ακολουθώντας το χυμένο αίμα
το σπαταλημένο.*

*Αίμα σταλαματιές κυλάνε στάζουν κάτω στον Άδη
Πέφτουν απάνω στους νεκρούς οι σκοτωμένοι αλλάζουν θέση δεν ξυπνάνε.
Μόνο το χέρι τους υψώνεται και δείχνει τη μεριά που περπατάνε οι δολοφόνοι.
Η Ελλάδα ταξιδεύει χρόνια ανάμεσα στους δολοφόνους.*

Από τη συλλογή Το χρονικό (1975)

Στον παρακάτω σύνδεσμο διαβάστε τα αυτοσχόλια από το ημερολόγιο του Γιώργου Σεφέρη και συγκρίνετέ τα με το ποίημα «Με τον τρόπο του Γ.Σ.»

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/10061>